

Отначало сж искали, щото фабриката да се построи въ Асеновското устие, като се отбие за тля целъ Бѣленската рѣка въ Асеновската (Куруча), но види се, при усложненията, тоя проектъ билъ изоставенъ. Обръщатъ погледитѣ си къмъ Селищкото устие и полагатъ основитѣ на бждещата имперска фабрика на горния край на Раковската махала (ГюрѣЧешме), тъкмо въ северния кѣтъ на доскорошния фабриченъ дворъ, а напоследѣкъ такъвъ на Държавния затворъ. До тогава по тоя край имало воденици и нѣкои кѣщи, които правителството отчуждило и въ скоро време се свършва многоочакваното фабрично здание. Въ последното, доправено — недоправено окончателно, Добри пренесълъ отъ кѣщата си станове, чаркове, дарацѣ и други прибори. Поставилъ и самъ направилъ нови машини, условилъ за работене мѣстни работници, и при двама майстори, поляци изъ Австрия, почналъ работа.

Въ началото, за държавната доставка се работили изключително *сукна* (българска дума: вѣроятнo отъ глагола *суа*). отъ испанска вълна, такива били дрехитѣ тогава на офицеритѣ и чиновницитѣ въ турската империя. Всички работници били българи, все отъ Сливенъ, и се наричали отъ гражданитѣ *фабрикаджии* (*хаврикаджии*, начело съ своя господарь *Добри Фабрикаджиятъ*¹⁾), които за отличие отъ другитѣ работници, носѣли високи фесове съ дълги пискюли презъ вратъ. а на фесоветѣ отдѣсно имало пиринчена значка, наречена „*чилинце*“. Добри Желѣзковъ е носѣлъ златно „чилинце“, отпредъ на феса си, надъ самото чело¹⁾). Рисунки-образци отъ тия „чилинета“ се намиратъ пакъ въ статията на архитектъ Г. Козаровъ, Псп., ор. cit., стр. 440. Тѣ се състояли отъ ухо, за прешиване на феса, и отъ сѣщинска частъ, разкошно изрѣзана съ султанската тугра и съ знаковетѣ на разнитѣ занаяти. Както забелязва Козаровъ, изработката на тия чилинета е толкова художествена, че и днесъ, съ малки измѣнения и приспособения, тѣ биха могли да служатъ за медалйони на нашитѣ дами). Тия чилинета се раздавали споредъ чина на всѣки работникъ, работницитѣ сж се дѣлѣли по военному: онъ-баши, юзъ-баши и т. н. Тѣ сж се ползвали между обществото, предъ турци и християни, съ завидна почетъ и сж били почитани като „царски хора“. Добри носѣлъ панталони, ботуши и синьо сетре, — нѣщо голѣма рѣдкостъ за тогавашнитѣ времена, и се ползвалъ съ голѣма почитъ мужду Сливенци българи и турци. Когато се връщалъ или отивалъ за фабриката, язdecъ конь, турци и българи му ставали на крака²⁾).

¹⁾ То било съ корона и съ сплетени подъ нея ножици и станове — знакъ на занаятието му.

²⁾ Отзыви за паметното събитие — основаването фабрика въ Сливенъ предъ тия тѣмни за политическия ни и духовенъ развой